3. Begrebet »force majeure« skal fastlægges efter den retlige sammenhæng i det enkelte tilfælde, hvori det skal gælde.
4. Det følger af artikel 60, stk. 2, i EKSF-traktaten, at tilpasning danner en undtagelse fra princippet om listepriser, samt at et fremsat tilbud skal bringes på linje med den prisliste, som er opstillet ud fra et andet sted, der giver køberen mere gunstige betingelser. Tilpasning mellem virksomheder, der ved deres prisfastsættelse lægger de samme paritetspunkter til grund, er derfor forbudt. Dette forbud, der er i fuld overensstemmelse med traktatens system, skal sikre, at forpligtelsen til offentliggørelse af prislister og salgsbetingelser overholdes, og at markedsgennemsigtigheden bevares.
5. Kommissionen og Domstolen skal ved fastsættelsen af bøde i henhold til artikel 64 i EKSF-traktaten tage hensyn til overtrædelsernes grovhed.

   Herved må der ved en tilsidesættelse af forpligtelsen til at offentliggøre prislisterne lægges vægt på, at det ikke i en vanskelig markedssituation med hyppige prisændringer er muligt ved hjælp af offentliggjorte prislister at sikre markedsgennemsigtigheden lige så effektivt som under mere stabile forhold, og at den forvoldte skade derfor ikke kan antages at have den alvorlige karakter som den ville have haft under roligere forhold.

I sag 149/78

METALLURGIA LUCIANO RUMI, S.P.A. Via dei Caniana 2, Bergamo, ved dets direktør, bestyrelsesmedlem Carlo Rumi, bistået af advokat Giacomo Fustinoni, Bergamo, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Fernand Faber, 15, Boulevard Roosevelt,

sagsøger,

mod

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER, repræsenteret af Alberto Prozzillo, befuldmægtiget, bistået af Sergio Fabro, og med valgt adresse i Luxembourg hos Mario Cervino, Bâtiment Jean Monnet, Kirchberg,

sagsøgte,

angående et krav om principalt annullation og subsidiært omgørelse af den af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber — herefter benævnt Kommissionen — den 30. maj 1978 trufne individuelle beslutning om at pålægge det sagsøgende selskab en bøde for overtrædelser af EKSF-traktatens artikel 60 samt af Kommissionens beslutninger til gennemførelse heraf,

afsiger

DOMSTOLEN

sammensat af formanden for første afdeling, fungerende præsident J. Mertens de Wilmars, afdelingsformanden Mackenzie Stuart, dommerne P. Pescatore, M. Sørensen, A. O'Keeffe, G. Bosco og A. Touffait,

generaladvokat: F. Capotorti
justitssekretær: J. A. Pompe, assisterende justitssekretær,

følgende

DOM

Sagsfremstilling

Sagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb samt parternes påstande, anbringender samt væsentligste argumenter kan sammenfattes således:

I — Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

I dagene fra den 15.-21. juni 1977 foretog Kommissionen kontrolundersøgelser hos selskabet Metallurgica Luciano Rumi S.p.A. — herefter benævnt Rumi — og meddelte herefter i anbefalet brev af 20. september 1977 dette, at den mente at have konstateret, at der i Frankrig og i Forbundsrepublikken Tyskland havde fundet en række salg af rundt betonstål sted, som tilsyneladende ikke var »i overensstemmelse med de i fællesmarkedet gældende regler«. Vedkommende inspektør havde konstateret, at der i perioden 15. april — 3. maj 1977 (fra hvilken sidste dato mindstepriserne i Kommissionens beslutning 962/77/EKSF af 4. maj 1977 om »fastsættelse af mindstepriser for visse betonstål« — EFT L 114 af 5. 5. 1977, s. 1 — fandt anvendelse) var blevet solgt store partier rundt betonstål, og at de faste priser, der var aftalt, ikke stemte overens med Rumi's dagældende listepriser. Inspektøren havde navnlig noteret sig de — i forhold til prislisten — for lave priser ved salgene i Frankrig. Alle de omhandlede kontrakter er nævnt i det anbefalede brev af 20. september 1977 og er i kopi vedlagt Kommissionens svarskrift.

Rumi fremsatte i medfør af EKSF-traktatens artikel 36 sine bemærkninger i et skriftligt indlæg af 15. oktober 1977, og fremkom mundtligt med en række tilfø-

jelser hertil dels under en af hr. Chuffart ledet høring i Bruxelles den 12. april 1978, dels pr. telex af 17. april 1978. Rumi anførte tre grunde til sit forsvar:

Selskabet forklarede for det første, at dens prisliste af 6. februar 1976 ikke, efter at krisen havde medført et fald i stålpriserne, stemte overens med markedssituationen på det tidspunkt, da de omhandlede salg fandt sted. Endvidere kunne selskabets priser i den foreliggende konkurrencesituation ikke fastholdes »i mere end 2-3 dage ad gangen«; den havde derfor opgivet at udfærdige en ny prisliste og havde således ikke foretaget underbud.

For det andet mente selskabet ikke, at EKSF-traktatens artikel 60 var blevet overtrådt, idet de anvendte priser var fremkommet ved tilpasninger foretaget i henhold til andre af Fællesskabets producenters listepriser for forretninger af samme art (virksomhederne Feralpi og Iro).

For det tredje angav selskabet, at det i Frankrig og Tyskland til henholdsvis én og tre kunder solgte runde betonstål var af en særlig beskaffenhed, og at det derfor var udelukket, at der foreslå forskelsbehandling.

Kommissionen fastholdt imidlertid, at de faktiske forhold ikke var bestridt, samt at de anførte grunde ikke kunne undskylde selskabet, dels fordi det uden en ændring af prislisten stadigvæk måtte være den tidligere prisliste, der var gældende, og dels fordi tilpasningen efter dens opfattelse var en efterfølgende begrundelse, og pålagde derfor ved beslutning af 30. maj 1978, der blev forkyndt den 31. maj samme år, Rumi en bøde på 65 135 RE, dvs. 68 840 000 LIT, at betale inden 30 dage efter beslutningens forkyndelse.

Sagsøgerne har anlagt nærværende sag, der er indført i Domstolens register den 22. juni 1978, mod denne beslutning.

Sagen er blevet behandlet forskriftsmæssigt. Domstolen har efter at have hørt generaladvokaten og den refererende dommers rapport afslået sagsøgernes tilbud om bevisførelse og besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

II — Parternes påstande

Sagsøgerne har nedlagt følgende påstand:

Principalt: Annullation af den anfægtede beslutning af 30. maj 1978 fra Kommissionen for De europæiske Fællesskaber;

Subsidiært: nedsættelse af den sagsøgerne idømte bøde;

Under alle omstændigheder: Kommissionen for De europæiske Fællesskaber tilpligtes at afholde sagens omkostninger;

Sagsøgerne har i stævningen desuden fremsat følgende begæring:

Under bevisførelsen tillades om nødvendigt vidneførsel vedrørende følgende omstændigheder:

1. At det rundstål, som selskabet Metallurgica Rumi har fremstillet for sin eneste franske kunde, har særlige tekniske og mekaniske egenskaber, som er i overensstemmelse med de herfor gældende lovregler i dette land, og som opfylder den strenge kontrol, herunder blandt andet toldkontrol, som disse til stadighed er undergivet.

2. At det drejer sig om stål, som har særlig gode tekniske egenskaber og som ikke kan sælges i noget andet

land inden for Fællesskabet, netop på grund af disse særlige egenskaber.

3. At selskabet Metallurgica Luciano Rumi S.p.A. altid har haft og stadigvæk kun har én kunde i Frankrig, nemlig den samme, som de af Kommissionen anfægtede aftaler er indgået med.

4. At selskabet Metallurgica Luciano Rumi S.p.A. telefonisk har anmodet sine konkurrenter om at oplyse deres priser og på dette grundlag har fastsat og aftalt de priser, som er angivet i kontrakterne, indgået mellem den 15. april 1977 og den 5. maj 1977 og opregnet af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber i meddelelsen om de klagepunkter, der er genstand for nærværende sag.

Der tages udtrykkeligt forbehold med hensyn til yderligere bevisførsel; som vidne kan allerede nu opgives Novara Franco, c/o Metallurgica Luciano Rumi S.p.A., Via dei Caniana 2, Bergamo.

I replikken har sagsøgerne ændret ordlyden, for så vidt angår bevisførelsen:

»A — Der tillades vidneførsel vedrørende følgende omstændigheder:

1.-2. at rundstålet med stor forankringsevne Fe E 45 fremstilles af selskabet Metallurgica Luciano Rumi udelukkende til det franske marked, og at dette rundstål aldrig er blevet solgt i andre lande inden for Det europæiske Fællesskab.

3. at selskabet Metallurgica Luciano Rumi S.p.A. altid har haft og stadig kun har én kunde i Frankrig, nemlig selskabet Descours & Cabaud, som de af Kommissionen anfægtede aftaler er indgået med.

4. at selskabet Metallurgica Luciano Rumi S.p.A. telefonisk har anmodet sine konkurrenter om oplysninger om grundlaget for deres prisliste og i henhold hertil har fastsat og aftalt de priser, som er angivet i kontrakterne, indgået mellem den 15. april 1977 og den 5. maj 1977 og opregnet af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber i meddelelsen om de klagepunkter, der er genstand for nærværende sag.

Som vidne opgives Novara Franco, salgsdirektør hos Metallurgica Luciano Rumi S.p.A., Via dei Caniana 2, Bergamo.

B — Det tillades, at der indhentes en sagkyndig erklæring indeholdende en beskrivelse af det af Metallurgica Luciano Rumi til det franske marked fremstillede rundstål Fe E 45 med særlig fremhævelse af de geometriske karakteristika, hvorved det adskiller sig fra de øvrige typer rundstål, som Metallurgica Luciano Rumi fremstiller til andre lande inden for Fællesskabet.«

Kommissionen har nedlagt følgende påstand:

»a) Frifindelse

b) Sagsøgerne tilpligtes at afholde sagens omkostninger.«

III — Sammenfatning af parternes anbringender og argumenter

Parterne har først fremsat tre anbringender og dernæst mere udførligt omtalt to specielle spørgsmål.

A — Vedrørende anbringenderne

1. anbringende: Klar overtrædelse af traktaten, navnlig dennes artikel 60, stk. 2, litra a); fordrejet fremstilling af de faktiske omstændigheder; manglende begrundelse på et afgørende omtvistet punkt.

Sagsøgerne har henvist til, at EKSF-traktatens artikel 60 kun kan anvendes på forretninger af samme art, og at dette logisk følger af den måde, hvorpå artiklen er opbygget og af forpligtelsen til at offentliggøre priserne. Sagsøgerne fremstiller imidlertid efter anmodning fra sin eneste franske kunde en særlig type rundstål.

Derfor »følger det umiddelbart og nødvendigvis heraf, at det er udelukket, at forretninger af samme art kan finde sted for dette specielle produkts vedkommende, for hvilket der således ikke gælder nogen forpligtelse til at offentliggøre prisen, idet det ikke kan være genstand for forretninger af samme art«. Sagsøgerne har desuden henvist til Kommissionens beslutning af 22. 12. 1972 nr. 72/440/EKSF (EFT 1972 (28.-30. december) s. 27), hvor det i artikel 3, stk. 1, bestemmes, at »Følgende transaktioner er sammenlignelige [i henhold til artikel 60, stk. (1)]:

a) Transaktioner, som er afsluttet med købere — der står i indbyrdes konkurrence, . . .«

Sagsøgerne har kun én kunde og mener derfor ikke, at der kan tales om konkurrence mellem købere. Heraf følger ifølge sagsøgerne for det første, at i al fald for så vidt angår ordrerne G 20 RM af 28. april 1977 og G 21 RM af 2. maj 1977, er der ikke tale om nogen tilsidesættelse af offentliggørelsespligten og følgelig heller ikke om noget underbud i forhold til den obligatoriske prisliste, simpelt hen fordi der ikke var nogen offentliggørelsespligt og for det andet, at Kommissionens beslutning i og med at den ikke nævner disse forhold og deres juridiske relevans desuden må være utilstrækkelig begrundet.

Kommissionen har i sit svarskrift anført, at det ganske vist er rigtigt, at kravet om ligebehandling kun gælder for forretninger af samme art og bortfalder for uligeartede forretninger, men har henvist til den af Den Høje Myndighed i beslutning 1/54, artikel 1, givne definition (EFT 1952-1958, s. 14) af »uligeartede forretninger«; herved skal forstås kontrakter, der ikke kan indordnes under de i prislisten indeholdte prisberegnings-poster, dvs. usædvanlige kontrakter, som har karakter af undtagelser i den pågældende virksomheds afsætning.

Kommissionen mener, at der i det foreliggende tilfælde er tale om en fuldstændig normal situation: rundstålet er overalt det samme, idet det anvendes til samme formål i hvert enkelt land, således at eventuelle forskelle blot må tilskrives de uensartede nationale tekniske standarder, der er uden afgørende betydning for produktets egenart og kun medfører uvæsentlige detailforskelle. For at bevise dette har Kommissionen undersøgt de forskellige standarder, der gælder i Frankrig, i Italien og Tyskland i alt fald for glat rundt betonstål af typerne Fe B 22 K og Fe B 32 K og for riflet rundt betonstål af typen Fe E 45 og herved konstateret, at de er næsten identiske. Først og fremmest figurerer priserne på sådanne produkter på Rumi's prisliste, hvorfor det ifølge Kommissionen er klart, at det produkt, der er blevet solgt i Frankrig, er det samme som det, der er blevet solgt på det italienske marked.

Kommissionen afviser det fremførte argument om, at der kun har været én kunde under henvisning til, at produkterne, selv om ordrene kun hidrørte fra den pågældende virksomhed, blev faktureret og sendt til såvel denne som til adskillige andre virksomheder; den har

herved henvist til den fortegnelse over regninger, der findes som bilag til beslutningen og som beviser dette.

Endelig anser Kommissionen alle yderligere undersøgelser for ufornødne, eftersom det solgte byggemateriale var anført i prislisten og var et helt almindeligt materiale.

2. anbringende: Klar overtrædelse af traktaten, navnlig dennes artikel 60, stk. 2, litra a): fordrejet fremstilling af de faktiske omstændigheder; undladelse af at anerkende, at der foreligger et ansvarsfritagende force majeure-forhold; magtfordrejning

Sagsøgerne har atter fremført det argument, som virksomheden allerede gjorde gældende i de i medfør af EKSF-traktatens artikel 36 fremsatte bemærkninger, og hvorefter virksomhedens prisliste havde mistet enhver betydning som følge af markedssituationen. Derfor kan den alene dadles for ikke at have offentliggjort ændringer i listen, men denne fejl må være uden betydning, når henses til, at den krise, der da herskede, og som — ifølge sagsøgerne — udelukkede, at en pris blev fastholdt ud over 2-3 dage, må anses for at have skabt en force majeure-situation, der medførte ansvarsfrihed for sagsøgerne. Rumi anfører over for Kommissionens afvisning af dette argument, at Den Høje Myndighed og Kommissionen gentagne gange har accepteret en smidig fortolkning af forpligtelsen til at offentliggøre priserne og i en ekstraordinær situation udtrykkeligt har anerkendt, at det inden for visse procentuelt angivne grænser er muligt at gøre underbud i forhold til listepriserne uden derfor nødvendigvis at ændre selve prislisten.

Sagsøgerne hævder, at force majeure i det foreliggende tilfælde må anses for ansvarsfritagelsesgrund i betragtning af den ekstraordinære situation i 1977, hvorfor der må antages at have foreligget en situation »hvor en regel ikke er overtrådt«.

Sagsøgerne anfører, at dette 2. anbringende kun er blevet gjort gældende såfremt Domstolen skulle forkaste det 1. anbringende og forsøger herefter at godtgøre, at den ikke har haft til hensigt at bedrage nogen; det ville ifølge sagsøgerne have været en let sag at efterkomme kravet om offentliggørelse ved at udsætte kontraktindgåelsen 2 dage for at ændre prislisten; havde selskabet på »denne farisæiske måde« henhold sig til, at reglen formelt skulle overholdes, kunne det altså have undgået den alvorlige og »byrdefulde« bøde, som er blevet pålagt det. Sagsøgerne har endvidere til sit forsvar henvist til den »lempelige holdning« til kravet om offentliggørelse, der i flere år har været herskende. Endelig anføres det, at bøden er uforholdsmæssig stor for en overtrædelse af rent formel art; den er meget belastende for selskabet, fordi den efter omtalen i aviserne overalt i Det europæiske Kul- og Stålfællesskab har efterladt det indtryk, at Rumi har begået en alvorlig overtrædelse af de af EKSF fastsatte regler. Ifølge sagsøgerne må det derfor antages, at den anfægtede beslutning er »udtryk for magtfordrejning«. Kommissionen har ønsket at sanktionere det forhold, at Rumi havde afsluttet en række store kontrakter til lavere priser end de i nævnte beslutning 962/77/EKSF fastsatte mindstepriser, selv om selskabet fuldstændig lovligt før den 5. maj 1977 havde indgået disse kontrakter.

Sagsøgerne anmoder endelig for det — efter sagsøgernes opfattelse usandsynlige — tilfælde at den anfægtede beslutning ikke annulleres, Domstolen om i det mindste at ændre beslutningen, således at

bøden nedsættes til et symbolsk beløb i betragtning af overtrædelsens ubetydelighed.

Kommissionen bestrider, at der var tale om en sådan krise på fællesmarkedet, at den kunne skabe force majeure og dermed medføre ansvarsfrihed. Den hævder under henvisning til Domstolens praksis (sag 16/61, Acciaierie Ferriere e Fonderie di Modena mod Den Høje Myndighed, dom af 12. juli 1962, Sml. 1954-1964, s. 329), at forpligtelsen til at udarbejde og tilstille Kommissionen en prisliste ikke har kunnet medføre usædvanlige byrder, og at det derfor ikke kan anerkendes, at der har foreliggget force majeure.

Sagsøgte hævder endvidere, at der ikke er tale om en formel overtrædelse men om en overtrædelse af væsentlige materielretlige regler, idet der uden offentliggørelse af prislisterne ikke kan tilvejebringes markedsgennemsigtighed, et forhold, der får flere uheldige følger (overtrædelse af forbudet mod forskelsbehandling; det bliver umuligt for Kommissionens tjenestegrene at kontrollere markedsudviklingen osv.).

3. anbringende: Klar overtrædelse af traktaten, navnlig dennes artikel 60, stk. 2, litra b); fordrejet fremstilling af de faktiske omstændigheder, magtfordrejning

Sagsøgerne har indledningsvis oplyst, at dette tredje anbringende gøres gældende subsidiært. Selskabet fremdrager igen argumentet vedrørende tilpasning af priserne, som det havde fremført i de i medfør af EKSF-traktatens artikel 36 fremsatte bemærkninger. Selskabet hævder dels at have godtgjort, at disse var blevet teknisk korrekt gennemført og dels at Kommissionen havde accepteret beviserne herfor, selv om Kommissionen ikke har anerkendt, at de oplyste faktiske omstændigheder har retlig betydning.

Rumi frafalder sit under mødet i Bruxelles den 14. april 1978 fremsatte forbehold og oplyser, at den pris, der endeligt blev aftalt, var højere end den leveringspris, der blev anvendt af den konkurrent, som selskabet havde gennemført sin tilpasning efter.

Kommissionen har uden at bestride de faktiske omstændigheder afvist argumentet om tilpasning, som den anser for en efterfølgende begrundelse, der som sådan må afvises. Sagsøgerne hævder, at denne opfattelse savner ethvert grundlag, idet de i de omtvistede kontrakter indeholdte salgspriser netop blev fastsat på grundlag af en omhyggelig markedsundersøgelse. Ifølge sagsøgerne er det uden retlig betydning, at tilpasningen ikke blev nævnt under kontrolundersøgelsen, idet denne ikke var det rette tidspunkt; sagsøgerne henviste derimod til tilpasningen straks efter, at klagen officielt var blevet meddelt dem i anbefalet brev af 20. september 1977. Sagsøgerne gør endelig gældende, at de har været i god tro ved undladelsen af at opfylde forpligtelsen til at anføre tilpasningen i forretningsbøger og bilag, idet det var første gang, selskabet gik under sine egne listepriser og gennemførte en tilpasning efter en konkurrents prisliste. Tilpasningen var i alt fald faktisk gennemført ved kontraktindgåelsen.

Da således, ifølge sagsøgerne, de for en lovlig tilpasning gældende betingelser er blevet opfyldt — hvilket Kommissionen ikke har bestridt — og da tilpasningen har været rettidig, savnes der grundlag for klagepunktet vedrørende et underbud i forhold til prislisten, og tilbage står da kun en beskyldning af rent formel karakter, der ikke er omfattet af EKSF-traktaten eller af beslutningerne til gennemførelse heraf. Sagsøgerne har afslutningsvis henvist til de under det

foregående anbringende fremførte argumenter, og anført, at den anfægtede beslutning i det mindste ændres, således at bøden nedsættes.

Kommissionen fastholder sin afvisning af sagsøgernes argumentation. Den henviser til, at der under kontrolundersøgelsen ikke blev oplyst noget om tilpasning, og at Rumi først påberåbte sig denne efter at have modtaget det anbefalede brev af 20. september 1977; oplysninger herom findes først i det telex af 17. april 1978, som skulle supplere de under mødet i Bruxelles den 12. april 1978 afgivne oplysninger. Den hævder, at sagsøgernes angivelser derfor er utroværdige og dertil irrelevante. Tilpasningen skal nemlig fremgå af de forretningsbøger og bilag, som virksomhederne er forpligtet til at have i medfør af Den Høje Myndigheds beslutning 14/64 (EFT 1963-1964, s. 152). I dennes artikel 1 hedder det:

»Virksomhederne skal i det mindste have følgende forretningsbøger og bilag og stille dem til rådighed for Den Høje Myndigheds tjenestemænd eller befuldmægtigede ved en kontrol eller undersøgelse på prisområdet: . . .

— pris og samtlige øvrige salgbetingelser.«

Det ligger ifølge Kommissionen ganske klart, at den måde, hvorpå prisen er blevet fastlagt og dermed tilpasningen skal fremgå af forretningsbøger og bilag og ikke af en efterfølgende redegørelse. Domstolens praksis (den allerede omtalte dom i sag 16/61) ville miste sin betydning, såfremt det tillades en virksomhed efterfølgende ved vidnebevis at godtgøre, at der var gennemført tilpasning.

Kommissionen afviser endvidere, at der kan blive tale om en ændring af den anfægtede beslutning som påstået af sagsøgerne. Den anser den pålagte bøde for mild, idet den kun andrager 15 % af underbudsprisen, mens EKSF-traktatens artikel 64 giver mulighed for at pålægge bøder op til det dobbelte af værdien af de ulovlige salg. Der er derfor allerede ifølge Kommissionen i tilstrækkeligt omfang taget hensyn til overtrædelsens beskaffenhed og grovhed. Endelig anfører Kommissionen vedrørende den bevisførsel, som sagsøgerne har fremsat begæring om, at rundt betonståls egenskaber ikke kan bevises ved vidneførsel, men kun ved bevis i form af sagkyndig erklæring. Den anfører med hensyn til beviserne for tilpasningen, at Rumi's salgsdirektør er det eneste opgivne vidne (og stiller sig tvivlende over for troværdigheden af en eventuel vidneforklaring fra ham); spørgsmålet er dog først og fremmest, om en vidneforklaring i strid med forretningsbøgerne kan tillades.

B — De specielle spørgsmål

1° Den særlige beskaffenhed af det af Rumi til det franske marked fremstillede runde betonstål Fe E 45.

Sagsøgerne har i replikken bestridt Kommissionens argument, hvorefter det af Rumi i Frankrig solgte runde betonstål ikke adskiller sig fra det betonstål, som selskabet sælger i Italien. Selskabet har herved som bilag fremlagt kopi af den i »Bulletin Officiel du Ministère de l'Equipement« (Frankrig) gengivne ministerielle beslutning nr. 21 af 18. februar 1975 om godkendelse af Rumi-rundstål Fe E 45 og udstedelse af »fiche d'identification« nr. 25 bis for dette stål. Det må ifølge selskabet hermed være tilstrækkelig godtgjort, at det af Rumi til det franske marked fremstillede betonstål adskiller sig fra de andre typer rundstål,

selskabet fremstiller til de andre markeder i Fællesskabet.

Sagsøgerne fastholder desuden, hvad det allerede har fremført herom, og anser det for muligt at bevise dette ved vidneførsel (ser hertil sagsøgernes påstande, s. 5).

Kommissionen har i duplikken anført, at »de af sagsøgerne anførte forhold er uden betydning for afgørelsen«. For så vidt angår vidnebeviset har den for det første aldrig bestridt, at rundstålet Fe E 45 af Rumi fremstilles til Frankrig, eller at det ikke sælges i andre lande i Fællesskabet. Men den mener imidlertid, at den omstændighed, at et bestemt produkt ikke sælges i visse lande, ikke er ensbetydende med, at der er tale om et særegent produkt, men blot beror på, at der ikke er nogen efterspørgsel efter det.

For så vidt angår dokumentbeviset følger af den af Rumi fremlagte beslutning af 18. februar 1975 kun, at selskabet ifølge de herom i Frankrig gældende regler har ret til at sælge det omhandlede rundstål i Frankrig, men det er absolut ikke hermed bevist, at Rumi er den eneste virksomhed, der har ret hertil. Kommissionen anfører i den forbindelse, at flere italienske virksomheder har fået tilladelse til at sælge rundstål med forbedret forankringsevne i Frankrig. Det er heller ikke med dette dokument bevist, at der er tale om et særegent og forskelligartet produkt.

Kommissionen bemærker med hensyn til sagens hovedspørgsmål, at såfremt det — som hævdet af sagsøgerne — var korrekt, at der forelå en uligeartet (uregelmæssig) forretning, ville der ikke gælde nogen pligt til offentliggørelse. Men Rumi har offentliggjort en prisliste, hvori rundstålet Fe E 45 er anført, og det er netop underbudet i forhold til listepriserne, der er blevet bødesanktioneret.

Kommissionen har endelig fremhævet det »selvmodsigende« i Rumi's argumentation, idet selskabet først påberåber sig, at der er tale om en usædvanlig forretning og dernæst som begrundelse for sit salg til priser under listepriserne, henviser til tilpasningen til prisen hos en konkurrent, *der ikke fremstiller det pågældende rundstål,* men et rundstål forskelligt herfra; det er hermed godtgjort, at det reelt drejer sig om en ligeartet forretning, idet ligeartethed er en forudsætning for en tilpasning. Kommissionen mener derfor, at videregående tekniske undersøgelser er ufornødne, idet offentliggørelsen af prisen i selskabets egen prisliste i sig selv er afgørende.

2° En eneste kunde i Frankrig

Sagsøgerne fastslår endnu en gang, at det kun har én kunde i Frankrig, nemlig selskabet Descours & Cabaud. Dette selskab råder over flere lagre i Frankrig, og dette er forklaringen på, at regningerne er udstedt til forskellige personer. Men Rumi har hele tiden kun haft én kontrakt med Descours & Cabaud, og er blot indgået på at fordele de solgte varer mellem dette selskabs forskellige lagre. Sagsøgerne hævder, at inspektøren har kunnet konstatere, at det forholder sig således.

Kommissionen anerkender, at det med hensyn til den af Descours & Cabaud afgivne ordre vel forholder sig som af sagsøgerne anført, men gør gældende, at inspektør Lalitte i sin rapport havde angivet, at firmaet Ferromontan (Via Valtellina 20 — Milano) hos Rumi havde afgivet order på det samme produkt med henblik på videresalg i Frankrig. Selv om Descours & Cabaud er Rumi's vigtigste kunde i Frankrig, er selskabet altså ikke den eneste.

3° Spørgsmålet om tilladeligheden af vidneførsel vedrørende tilpasningen

Sagsøgerne anfører, at det med vilje kun har opgivet et enkelt vidne, nemlig Rumi's salgsdirektør, som jo er den person, der kan give den bedste forklaring om det skildrede hændelsesforløb, idet han personligt har deltaget deri. Sagsøgerne protesterer mod den efter deres opfattelse »ondskabsfulde insinuation«, Kommissionen har gjort sig skyldig i ved at betvivle objektiviteten af en sådan vidneforklaring og ved at hævde, at det dermed ville være slut med enhver priskontrol, og anfører, at intet processuelt er til hinder for at en virksomheds direktør afgiver vidneforklaring i en sag, hvori det firma, som han tilhører er part, samt at Franco Novara, der har nået »toppen af sin karriere«, afgjort ikke bliver mindre ærlig, fordi han skal afgive forklaring i en sag, hvori den virksomhed, der er hans arbejdsgiver, er part.

Kommissionen oplyser, at den intet har at udsætte på vidnet personligt, men at den bestrider, at der kan føres vidner vedrørende et element i prisdannelsen, der — som tilfældet er med tilpasning — bør fremgå af forretningsbøgerne. Dette er grunden til, at den finder en sådan vidneførsel utilladelig.

III — Mundtlig forhandling

Under den mundtlige forhandling er parterne fremkommet med følgende tilføjelser.

Kommissionen er efter forslag fra den refererende dommer og generaladvokaten blevet anmodet om at fremlægge dels den administrative procedures akter, således at Domstolen kan få kendskab til samtlige faktiske omstændigheder og dels fortegnelsen over de af de øvrige stålvirksomheder offentliggjorte prislister, således at Domstolen kan vurdere de vanskeligheder, virksomhederne er stillet overfor ved listernes udfærdigelse samt de muligheder, Rumi har haft for at gennemføre tilpasning efter Feralpi og Iro.

Kommissionen har sendt de nævnte dokumenter til Rumi, der intet har haft at bemærke til de administrative akter, men til de af Kommissionen fremsendte prislister har anført, at disse kun i ringe grad omhandler rundt betonstål, samt at disse lister desuden kun for et fåtals vedkommende hidrører fra virksomheder, der har specialiseret sig i fremstilling heraf; de fleste lister er fremsendt af store virksomheder, der har kastet sig ud i fremstilling af rundstål for at råde bod på følgerne af den pludseligt faldende efterspørgsel efter andre jern- og stålprodukter.

Også tilpasningsbegrebet har været drøftet. *Kommissionen* har i den forbindelse givet følgende oplysninger:

Selv om der forelå prislister fra Feralpi og Iro og selv om de af Rumi anvendte priser svarede hertil, kan dette ikke tillægges nogen som helst betydning, idet tilpasningen i medfør af EKSF-traktatens artikel 60 må sammenholdes med den tilsvarende værdi på det sted, hvor listen er blevet opstillet. Gennemføres der således tilpasning efter virksomheder der — som Feralpi og Iro — er hjemmehørende i Bergamo, kan den herved fremkomne pris kun anvendes i dette område og ikke i Frankrig eller i Tyskland. I modsat fald ville der være tale om tilpasning til gældende priser og dette strider mod traktatens system. Såfremt Rumi's fremgangsmåde anses for lovlig, vil dette føre til »en tilpasning efter en tilpasning efter en tilpasning«, hvorved det vil være forbi med prisdisciplin og markedsgennemsigtighed.

Kommissionen har sammen med sagsakterne forelagt Domstolen en ledsageskrivelse, hvori den først og fremmest anfører, at forpligtelsen til at offentliggøre prislisterne ikke er en formalitet, men en absolut nødvendig forudsætning for at sikre markedsgennemsigtighed og konkurrence virksomhederne imellem.

Kommissionen vender sig herefter til definitionen af tilpasning og gentager, hvad den har sagt herom i retsmødet, idet den udtrykkeligt fastslår, at ved tilpasning skal listepriserne og ikke et tilbud under listepriserne lægges til grund. Der kan ikke gennemføres tilpasning efter en tilpasning, og sker det, er der tale om en handling, som er ulovlig og i strid med markedsreglerne. Den tilføjer, at den til grund for tilpasningen liggende beregning skal fremgå af virksomhedens regnskaber. I det foreliggende tilfælde har tilpasningen været ulovlig, idet typen Fe E 45 ikke stod opført i Feralpi's og Iro's prislister.

Hertil har Rumi svaret, at ifølge beslutning 30/53 er det afgørende i sidste instans, at den aftalte pris er højere end den leveringspris, som den konkurrent, efter hvis prisliste der gennemføres tilpasning, tager. Og det er jo netop, hvad Rumi er gået ud fra.

Rumi anfører med hensyn til, at typen Fe E 45 ikke har været opført på Feralpi's og Iro's prislister, at de pågældende virksomheders produkter alligevel kan ligestilles med rundt betonstål af typen Fe E 45, når henses til, at disse produkters egenskaber og mulige anvendelsesformål hovedsagelig er de samme.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 21. juni 1979.

Præmisser

1 Ved stævning indgået til Domstolens justitskontor den 22. juni 1978 har selskabet Metallurgica Luciano Rumi S.p.A. (herefter benævnt: Rumi) anlagt sag i henhold til EKSF-traktatens artikel 36 med påstand om annullation, eller subsidiært omgørelse af den af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber den 30. maj 1978 trufne individuelle beslutning om at pålægge det sagsøgende selskab en bøde på 65 135 RE, dvs. 68 840 000 LIT for »overtrædelser af EKSF-traktatens artikel 60 og de til gennemførelse heraf trufne beslutninger.«

2 Til grund for denne beslutning ligger det ubestridte forhold, at Rumi i perioden den 15. april 1977 — den 5. maj 1977 (på hvilken sidste dato beslutning 962/77/EKSF af 4. maj 1977 om fastsættelse af mindstepriser for visse betonstål trådte i kraft — EFT L 114 af 5. 5. 1977) havde solgt store

partier rundt betonstål til Frankrig til faste priser, som ikke svarede til selskabets den 6. februar 1976 offentliggjorte og på salgstidspunktet stadigt gældende prisliste, og med levering indtil 2. kvartal i 1978.

3 Købesummen for de ulovlige salg androg ifølge beslutningen 1 678 688 435,29 LIT for 9 341 929 tons.

4 Sagsøgerne har til støtte for deres påstand fremført tre anbringender. Først og fremmest vil de godtgøre, at de ikke har tilsidesat den af EKSF-traktatens artikel 60, stk. 2, litra a), flydende forpligtelse til at offentliggøre prislister og salgsbetingelser, som anvendes på det fælles marked, idet den daværende situation for rundt betonstål måtte anses som et tilfælde af force majeure, der fritog sagsøgerne for nævnte forpligtelse. Endvidere påstår sagsøgerne, at Kommissionen har gjort sig skyldig i magtfordrejning.

5 Sagsøgerne gør gældende, at deres prisliste, der var blevet offentliggjort den 6. februar 1976, på tidspunktet for de anfægtede salg var i klar uoverensstemmelse med markedssituationen og derfor ikke længere anvendelig. Endvidere var det som følge af krisen og konkurrencen i sektoren ikke muligt at fastholde priserne længere end 2-3 dage ad gangen, således at der p.g.a. hurtig markedsudvikling havde foreligget »en række tilfælde af force majeure«, som gjorde det umuligt for selskabet at ajourføre sin prisliste.

6 Ifølge sagsøgerne har Kommissionen ved ikke at tage hensyn til denne markedssituation anlagt en alt for usmidig fortolkning af traktaten, som den ellers tidligere selv har fraveget gentagne gange, hvor den har anerkendt, at listepriserne under ekstraordinære forhold inden for bestemte procentuelle grænser kunne underbydes, uden at det hermed var nødvendigt at ændre selve prislisten; under sådanne ekstraordinære forhold foreligger der netop ifølge sagsøgerne force majeure.

7 Endvidere har Kommissionen pålagt Rumi en særdeles høj bøde for en overtrædelse, der efter selskabets opfattelse var af ubetydelig og rent formel karakter, idet overtrædelsen udelukkende bestod i, at selskabet ikke meddelte Kommissionen prislisteændringerne, og denne bøde var større end den, som i samme periode blev pålagt andre virksomheder, der havde gjort sig skyldige i

væsentlige overtrædelser ved at tilsidesætte den i beslutning 962/77 indeholdte mindsteprisordning. Under hensyn hertil må beslutningen — ifølge Rumi — »antages« at være udtryk for magtfordrejning.

8 Det af sagsøgerne ovenfor fremførte gør det nødvendigt at omtale formålet med offentliggørelsen af priserne, der — for så vidt angår konkurrencen mellem virksomheder og markedsgennemsigtigheden — er af fundamental betydning i EKSF-traktaten.

9 Offentliggørelsespligten følger af artikel 60, stk. 2, litra a), som bestemmer, at prislister og salgsbetingelser, som virksomhederne anvender på det fælles marked, skal offentliggøres.

10 Denne obligatoriske offentliggørelse har til formål, 1) såvidt muligt at hindre forbudt adfærd, 2) at give køberne mulighed for at skaffe sig nøjagtige prisoplysninger og for at deltage i kontrollen med, at der ikke sker forskelsbehandling, 3) at give virksomhederne adgang til præcise oplysninger om konkurrenternes priser, således at de får mulighed for at gennemføre en tilpasning.

11 Af disse formål fremgår, at en tilsidesættelse af offentliggørelsespligten udgør en overtrædelse af materielretlige regler, idet det uden offentligt tilgængelige prislister er umuligt at tilvejebringe markedsgennemsigtighed, hvilket kan medføre, at forbudet mod forskelsbehandling overtrædes, og at Kommissionens tjenestegrene bliver ude af stand til at kontrollere udviklingen på markedet, priserne og overholdelsen af konkurrencereglerne.

12 Selskabet Rumi har imidlertid ikke kunnet være ubekendt med disse principper, som Den Høje Myndighed har henvist til i sine cirkulærer af 12. december 1956, 19. december 1960 og 20. december 1962, og som Domstolen gentagne gange har fastslået i sin praksis (sag 1/54 Regeringen for Den franske Republik mod Den Høje Myndighed, dom af 21. december 1954, Sml. 1954-1964, s. 1; sag 16/61 Acciaierie Ferriere e Fonderie di Modena mod Den Høje Myndighed, dom af 12. juli 1962, Sml. 1954-1964, s. 329).

13 Selskabet har heller ikke kunnet være ubekendt med, at artikel 1 i Den Høje Myndigheds beslutning 2/54 af 7. januar 1954 (EFT 1952-1958, s. 14), som

tillod mindre og forbigående prisændringer inden for en gennemsnitlig prisafvigelse på 2,5 %, blev annulleret ved dom af 21. december 1954 (sag 1/54 — Regeringen for Den franske Republik mod Den Høje Myndighed, Sml. 1954-1964, s. 1).

14 Det må således antages, at princippet om obligatorisk offentliggørelse, som er fastlagt ved traktaten, gælder alment og uafhængigt af markedsforholdene, og at sagsøgerne var forpligtet til at meddele Kommissionen enhver ændring i sin prisliste, medmindre der forelå force majeure; dette begreb må fastlægges efter den retlige sammenhæng, hvori det skal gælde, hvilket i det foreliggende tilfælde forudsætter, at det har været så godt som umuligt at angive indtrufne prisændringer i en prisliste.

15 Af retsforhandlingerne fremgår imidlertid, at de øvrige virksomheder — mere eller mindre regelmæssigt — uden vanskeligheder har offentliggjort sådanne ændringer, hvilket beviser, at en omhyggelig og velorienteret virksomhed uden uforholdsmæssig opofrelse har kunnet overholde dette offentlighedsprincip, der er en væsentlig bestanddel af den ved EKSF-traktaten indførte ordning.

16 Det kan — om nødvendigt — yderligere fremhæves, at det sagsøgende selskab ikke blot ikke har godtgjort, at det var umuligt at opfylde pligten til at offentliggøre prislister, men tilmed også har erkendt, at det kunne have opfyldt denne pligt ved at udsætte kontraktindgåelsen 2 dage, såfremt det havde gjort sig klart, at dette var nødvendigt for ikke at overtræde fællesskabsretten.

17 Sagsøgerne har i deres første anbringende endvidere klaget over, at Kommissionen har anvendt de i beslutning 962/77 indeholdte kriterier på en forretning, der blev afsluttet før nævnte beslutnings ikrafttræden, og at den derved har overskredet sine beføjelser.

18 Kommissionen har imidlertid hverken under den administrative procedure eller under retssagen påberåbt sig beslutning 962/77. Bøden er blevet pålagt for overtrædelsen af traktatens artikel 60, og bødebeløbet ligger inden for de i EKSF-traktatens artikel 64 fastsatte grænser.

19 Det kan derfor fastslås, at sagsøgernes 1. anbringende i det hele er uden grundlag.

20 Sagsøgerne har dernæst gjort gældende, at Kommissionens beslutning udgør en klar overtrædelse af traktaten, navnlig af dennes artikel 60, stk. 2, litra a), og ikke indeholder en fyldestgørende begrundelse.

21 Ifølge sagsøgerne har Kommissionen ikke taget hensyn til den pågældende forretnings specielle karakter, som tillader en fravigelse af offentlighedsprincippet, idet den har ladet følgende to forhold ude af betragtning;

a) Sagsøgerne fremstiller et riflet rundt betonstål med stor forankringsevne Fe E 45, der adskiller sig fra det glatte eller riflede runde betonstål, der anvendes i de øvrige medlemsstater,

b) Sagsøgerne har kun én kunde til det nævnte produkt, og dette fremstilles specielt til denne.

22 Ifølge sagsøgerne har de to nævnte forhold — at der er tale om en særlig type rundstål, og at denne alene fremstilles til én kunde — afgørende retlig betydning; hvis disse tages i betragtning »følger det nemlig umiddelbart og nødvendigvis . . ., at det er udelukket, at forretninger af samme art kan finde sted for dette specielle produkt, hvorfor der således ikke gælder nogen forpligtelse til at offentliggøre produktets pris, idet dette ikke kan være genstand for forretninger af samme art«.

23 Sagsøgerne støtter dette på artikel 2 i beslutning 30/53 af 2. maj 1953 (EFT 1952-1958, s. 9) om de fremgangsmåder, som i henhold til traktatens artikel 60, stk. 1, er forbudt inden for det fælles marked for kul og stål som afløst af artikel 1 i beslutning 72/440/EKSF af 22. december 1972 (EFT 1972 (28.-30. december), s. 27), hvori det hedder at »sammenlignelige i henhold til artikel 60, stk. 1 er transaktioner som a) er afsluttet med købere, — der står i indbyrdes konkurrence«.

24 Sagsøgerne udleder heraf, at der med hensyn til det nævnte produkt Fe E 45 ikke kan opstå nogen situation, hvor andre købere optræder som konkurrenter; sådanne købere eksisterer ikke, idet produktet udelukkende fremstilles til én kunde; derfor er der »i alt fald for så vidt angår ordren G 20 RM

af 28. april 1977« ikke tale om nogen tilsidesættelse af offentliggørelsespligten og følgelig heller ikke om noget underbud i forhold til den obligatoriske prisliste, simpelt hen fordi der ikke gælder nogen offentliggørelsespligt.

25 Ved denne argumentation tages ikke i betragtning, at sagsøgerne har opført produktet Fe E 45 i deres prisliste og i salgsbetingelser, som forskriftsmæssigt er blevet tilstillet Kommissionen og derfor offentliggjort i henhold til EKSF-traktatens artikel 60, stk. 2, selv om der ikke gælder nogen offentliggørelsespligt for uligeartede forretninger, hvor der er tale om kontrakter af en sådan ekstraordinær beskaffenhed, at offentliggørelsesreglerne er uanvendelige.

26 Den omstændighed, at det omhandlede byggemateriale stod opført i prislisten, har således måttet tages som udtryk for, at der var tale om et produkt, der blev udbudt og forhandlet på sædvanlig måde, og Rumi har hermed været forpligtet til at sælge det til den angivne pris til enhver køber.

27 Bøden er imidlertid blevet pålagt, netop fordi det omhandlede produkt er blevet solgt til en lavere pris end den, der var angivet i prislisten.

28 Sagsøgerne hævder i deres anbringende om manglende begrundelse, at det som følge af, at Kommissionen ikke i betragtningerne har omtalt disse omstændigheder og deres retlige relevans, »må antages«, at beslutningen er utilstrækkelig begrundet.

29 Anbringendet om, at beslutningen er utilstrækkelig begrundet i nævnte henseende savner grundlag, idet der under kontrolundersøgelsen og den forudgående undersøgelse intet blev anført om forretningernes usædvanlige karakter; sagsøgerne har først fremsat deres argumenter herom under skriftvekslingen; Kommissionen har haft en korrekt opfattelse af salgene af produktet Fe E 45 og har derfor umuligt kunnet have nogen ide om den indsigelse, sagsøgeren ville fremsætte, hvorfor den ikke har kunnet imødegå denne allerede i beslutningen.

30 Beslutningen er således ikke i strid med artikel 60, stk. 2, litra a); den er heller ikke, for så vidt angår dens anvendelse af denne bestemmelse, utilstrækkelig begrundet.

31 I det tredje anbringende gøres det endelig gældende, at Kommissionen klart har overtrådt traktatens artikel 60, stk. 2, litra b), og gjort sig skyldig i magtfordrejning.

32 Sagsøgerne har herved anført, at selv om enhver prisforhøjelse ifølge EKSF-traktatens artikel 60, stk. 2, litra b), udtrykkeligt er forbudt, er prisnedsættelser tilladt, såfremt de ikke overstiger »den størrelse, der gør det muligt at bringe det fremsatte tilbud på linje med den prisliste, som er opstillet ud fra et andet sted, der giver køberen de mest gunstige betingelser på leveringsstedet«. Sagsøgerne hævder nu ved vidneførsel at kunne godtgøre, at deres fakturapriser for de af Kommissionens inspektør påtalte forretninger er tilpasset de priser, som andre producenter i Fællesskabet (Feralpi og Iro) har anvendt for forretninger af samme art og fastslår på dette grundlag, at de ikke er gået under deres egen prisliste.

33 Denne argumentation skal således vurderes ud fra artikel 60, stk. 2, litra b), i hvilken det hedder, at med henblik på de i artikel 1 nævnte mål »må de anvendte former for prisnotering ikke have den virkning, at der i de priser, en virksomhed praktiserer på det fælles marked, når disse sammenholdes med den tilsvarende værdi ud fra det sted, som er valgt for opstillingen af dens prislister, indføres afslag i denne pris, der overstiger ... den størrelse, der gør det muligt at bringe det fremsatte tilbud på linje med den prisliste, som er opstillet ud fra et andet sted, der giver køberen de mest gunstige betingelser på leveringsstedet«.

34 Det fremgår heraf, at tilpasning danner en undtagelse fra princippet om listepriser, samt at et fremsat tilbud skal bringes på linje med den prisliste, som er opstillet ud fra et andet sted, der giver køberen mere gunstige betingelser. Tilpasning mellem virksomheder, der ved deres prisfastsættelse lægger de samme paritetspunkter til grund, er derfor forbudt. Dette forbud, der er i fuld overensstemmelse med traktatens system, skal sikre, at forpligtelsen til offentliggørelse af prislister og salgsbetingelser overholdes, og at markedsgennemsigtigheden bevares.

35 Rumi, der har Montello som paritetspunkt, har altså ikke kunnet gennemføre tilpasning efter virksomhederne Feralpi og Iro, hvis »basing points« er henholdsvis Lonato og Odolo, der jo ligger i samme zone og ikke giver nogen mulighed for mere gunstige leveringsbetingelser for den franske kunde, der er solgt rundstål til.

36 Heraf følger, at det tredje anbringende må forkastes; det samme gælder det i tilslutning hertil om magtfordrejning anførte, der ikke er blevet nærmere underbygget.

37 Sagsøgerne har for det tilfælde, at annullationspåstanden skulle blive forkastet, subsidiært nedlagt påstand om, at den pålagte bøde på 65 135 RE, der svarer til 68 840 000 LIT for et ulovligt salg til et beløb, der er ansat til 1 678 688 435,29 LIT, nedsættes til et symbolsk beløb i betragtning af, at den konstaterede overtrædelse er »aldeles ubetydelig og af rent formel karakter.«

38 Kommissionen har anført, at den ved bødens fastsættelse er gået ud fra EKSF-traktatens artikel 64, hvorefter den kan pålægge »virksomheder, der overtræder ... [navnlig artikel 60] eller de beslutninger som træffes for at bringe [den] til udførelse, bøder op til det dobbelte af værdien af de i strid hermed foretagne salg«, og at den derfor i det foreliggende tilfælde ved udøvelsen af sit skøn har været særdeles tilbageholdende »idet den pålagte bøde udgør 15 % af det ved underbudet fremkomne forskelsbeløb, hvilket er en procentsats, der svarer til overtrædelsernes karakter og grovhed.«

39 Det må fastholdes, at de af sagsøgerne begåede overtrædelser ikke er af rent formel karakter, men tværtimod har skadelige virkninger for den ved EKSF-traktatens system etablerede markedsgennemsigtighed, hvilket udelukker en nedsættelse af bøden til et symbolsk beløb; samtidig må der dog tages hensyn til de alvorlige vanskeligheder på markedet for rundt betonstål i den periode, i hvilken overtrædelserne fandt sted, vanskeligheder, der ramte sådanne industrivirksomheder som Rumi, der næsten udelukkende producerer det omhandlede byggemateriale, særlig hårdt. Det må anerkendes, at det ikke i en vanskelig markedssituation med hyppige prisændringer har været muligt ved hjælp af offentliggjorte prislister at sikre markedsgennemsigtigheden lige så effektivt som under mere stabile forhold, hvorfor den skade, Rumi's adfærd har forvoldt, ikke kan antages at have den alvorlige karakter, som den ville have haft under roligere forhold.

40 På denne baggrund har Domstolen nedsat bøden fra 15 til 10 % af det ved underbudet fremkomne forskelsbeløb, dvs. til 43 423 RE svarende til 45 890 000 Lit, hvilket må anses for at være et efter overtrædelsernes følger passende beløb.

Vedrørende sagens omkostninger

41 Ifølge artikel 69 i procesreglementet idømmes sagsøgerne, der har tabt sagen på samtlige punkter, sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN

1. **Den individuelle beslutning af 30. maj 1978 fra Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, hvorved Metallurgica Luciano Rumi S.p.A. blev pålagt en bøde, omgøres således, at bøden nedsættes til 43 423 RE, svarende til 45 890 000 LIT.**

2. **Det sagsøgende selskab idømmes sagens omkostninger.**

Mertens de Wilmars Mackenzie Stuart Pescatore

Sørensen O'Keeffe Bosco Touffait

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 12. juli 1979.

A. Van Houtte
Justitssekretær

J. Mertens de Wilmars
Formand for første afdeling,
fungerende præsident